

Markéta Prokopová
S libertiny napříč stoletími
FFUK Praha 2013
Oponentský posudek

Markéta Prokopová se ve své diplomové práci zaměřuje na téma povýtce francouzské, jímž je libertinská tradice. Toto téma prochází literaturou 17. a 18. století, avšak jeho kořeny jsou hlubší, a pokračuje až do dnešní doby, jak uvádí autorka v abstraktu, kde se sděluje, že práce se věnuje „následně jeho vlivu ve stoletích (lépe raději staletích) pozdějších. Konkrétně připomíná dva autory 17. století (Cyrano de Bergera a Théophile de Viau) a šest jmen z 18. století: Crébillon mladší, Louvry de Couvray, Restif de la Bretonne, Boyer d'Argens (autorka uvádí nesprávně D'Argens), Vivant Denon (v abstraktu uvedeno nesprávně Vivan) a Choderlos de Laclos. Pokud jde o znění názvu díla „Tereza filosof“, dal bych přednost podobě „Tereza filozofka“. Autorka rovněž nezaznamenává edici Denonova dílka „Není zítřku“ v českém překladu Dagmar Steinové v Odeonu (Praha, 1968).

Práce vykazuje jisté množství formálních a faktických nedokonalostí. Poměrně závažné je uvádění obecných závěrů bez doložení pramenů. Příznačná je v tomto ohledu první věta první kapitoly: „Libertin a libertinství byly považovány (*sic!*) za pojmy určené za pojmy určené k označení všech názorů nebo postojů, které se jakýmkoli způsobem vymykaly převažujícím společenským normám.“ Bez ohledu na jazykovou nesprávnost formulační mi jde především o vágnost sdělení. Po jak dlouhou dobu? Kterých názorů? Kterým společenským normám? Kým byly považovány za pojmy?

- Časté jsou chyby jazykové tvaroslovné, lexikální, interpunkční a syntaktické:
- s. 11 přetransformovat (předpona pře a trans vyjadřuje dvakrát totéž)
  - s. 11 erudovaný vzdělanec sděluje totožnou informaci
  - s. 11 utéci před smrtí je obtížné, ne-li nemožné, možné je utéci před popravou
  - s. 13 Frédéric I má být patrně Bedřich I. nebo Fridrich (též Friedrich) I.
  - s. 13 co znamená „symetrie a jistoty klasicismu“?
  - s. 14 stal se Ludvík XIV. na konci svého života skutečně náboženským fanatikem?
  - s. 15 v jakém smyslu se zde hovoří o „hrubosti plynoucí z libertinství“?
  - s. 15 co označuje výraz „náboženská mašinérie“ (možná církevní?)
  - s. 15 „spoluvina se proměnila na vzájemnou konkurenci“ (proměnit se *na něco* je chybná vazba)
  - s. 15 Diderot (...) zachoval libertinskou tradici *v srdci* osvícenství: neobratné, jde nejspíš o galicismus. Ostatně tento sklon k využívání francouzských obrátů je v celé práci poměrně častý, viz „hledat lekci libertinství“ (s.16).
  - s. 18 co jsou „buržoazní boháči“? Patrně bohatí měšťané?
  - s. 20 „základními myšlenkami byly“
  - s. 20 *Cicerův* spis (správně Ciceronův)
  - s. 20 Porphyre má být Porfyrios z Tyru
  - s. 20 „část o pádu“ v knize Genesis je asi kapitola o prvním hříchu
  - s. 21 „odponovat“ je lapsus: oponovat nebo odporovat
  - s. 21 „celosvětová potopa“ je nejspíš potopa světa
  - s. 24 D'Assoucy
  - s. 24 Neselská brána (m. Nesleská)
  - s. 24 rozejít se „ve velmi zlém“
  - s. 24 science-fiction romány

s. 26 Théophilem Gautier
s. 26 Leyde m. Leiden
s. 26 bezvěrství (sic!)
atd., vše je vyznačeno ručně v textu

Pasáž o odkazu libertinství v 19.-21.století je značně kusá. Středoškolská učebnice Lagard (m.Lagarde) – Richard není pramen pro pojednání o libertinství. Zejména u Verlaine lze najít množství textů jednoznačně libertinských. Ostatně Metz, rodiště Verlainovo (s.56), jsou samozřejmě Mety. Verlaine by v tom ohledu stál za samostatnou práci.

Vedle nedostatků formálních a věcných vykazuje práce Markéty Prokopové také řadu nedostatků koncepčních. Její záběr je příliš široký, a z toho důvodu nemůže být zvolená problematika pojata dosti do hloubky. Práce se vyznačuje množstvím galicismů. Trpí nedůsledností při uvádění pramenů. Její metoda je spíše kompilační. Autorka sama doznává na s. 28, že jde o kompilaci („opět se jedná o názorovou *kompilaci* vzešlou z dostupných pramenů“), aniž si patrně uvědomuje negativní význam tohoto slova (nesamostatná práce vzniklá využitím cizích poznatků podle *Slovníku spisovné češtiny pro školu a veřejnost*).

Z uvedeného vyplývá, že práce nesplňuje beze zbytku požadavky kladené na akademickou disertaci, jejímž předpokladem je samostatnost kritického myšlení. Proto při jejím hodnocení váhám mezi hodnocením „dobře“ a doporučením k přepracování, samozřejmě s ohledem na posudek školitele.

Doc. Aleš Pohorský
oponent